

Короткова Ю. М.

МЕТА ТА ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ У ГАЛУЗІ РІДНОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТАХ ГРЕЦІЇ НАПРИКІНЦІ ХХ СТОЛІТТЯ

У статті розглянуто визначення понять «філологія», «філолог» у грецькій науковій літературі, описано структуру філософських факультетів і відділень, котрі готують фахівців-філологів, проаналізовано мету і зміст професійної підготовки філологів у галузі рідної мови в університетах Греції наприкінці ХХ століття. Доведено, що літературна підготовка майбутніх філологів протягом досліджуваного періоду майже не зазнала змін, однак мовна складова суттєво збагатилась новими розділами і дисциплінами, такими як: «Елементи комп'ютерної лінгвістики», «Структурно-функціональна – комунікативна лінгвістика», «Лінгвістика тексту» тощо. З'ясовано, що теоретична мовна підготовка продовжувала переважати над практичною, а формування високого рівня комунікативної компетенції студентів-філологів вирішувалось, як правило, під час викладання літературних дисциплін шляхом обговорення прочитаних творів, їх аналізу, написання різноманітних творчих робіт.

Ключові слова: *філологія, філолог, філософський факультет, філологічне відділення, рідна мова і література, мета і зміст професійної підготовки, навчальний план, студент-філолог.*

Короткова Ю. М. Цель и содержание профессиональной подготовки филологов в области родного языка в университетах греции в конце ХХ века. *В статье рассмотрены определения понятий «филология», «филолог» в греческой научной литературе, описана структура философских факультетов и отделений, которые готовят специалистов-филологов, проанализированы цель и содержание профессиональной подготовки филологов в области родного языка в университетах Греции в конце ХХ века. Доказано, что литературная подготовка будущих филологов на протяжении исследуемого периода практически не испытала изменений, однако языковая составляющая существенно обогатилась новыми разделами и дисциплинами, такими как: «Элементы компьютерной лингвистики», «Структурно-функциональная – коммуникативная лингвистика», «Лингвистика текста» и т.д. Выяснено, что теоретическая языковая подготовка продолжала преобладать над практической, а формирование высокого уровня коммуникативной компетенции студентов-филологов обеспечивалось, как правило, в процессе изучения литературных*

дисциплін посредством обговорення прочитаних творів, їх аналізу, написання різних творчих робіт.

Ключеві слова: філологія, філолог, філософський факультет, філологічне відділення, рідний мовний і літературний, мета і зміст професійної підготовки, навчальний план, студент-філолог.

Korotkova Yu. M. The Goal and the Content of Professional Training of Philologists in the Field of the Native Language in Greek Universities at the end of the XXth Century. The article considers the definitions of the concepts "Philology" and "philologist" in the Greek scientific literature, describes the structure of the philosophical faculties and departments that train specialists in Philology, analyzes the goals and the content of the professional training of linguists in the field of the native language in Greek universities at the end of XX century. It is proved that the literary training of future philologists in the period under study hasn't changed much, however the language component has been enriched with new sections and disciplines, such as: "Elements of computer linguistics", "Structural-functional – communicative linguistics", "Text Linguistics" and the like. It is found that theoretical linguistic training continued to prevail over practical one, and the formation of high level of communicative competence of students-philologists was settled, as a rule, during studying literary disciplines through the discussion of the previously read works, their analysis, writing various creative works.

Keywords: Philology, philologist, faculty of philosophy, philological Department, native language and literature, the aim and the content of training, curriculum, student-philologist.

Постановка проблеми. Україна на даний момент переживає гостру політичну й соціально-економічну кризу, наслідки якої можуть бути трагічними для нашого народу. Сьогодні як ніколи постає потреба у підвищенні національної свідомості громадян задля збереження єдності й цілісності нашої держави. Для реалізації цієї мети велике значення відіграє підвищення статусу рідної мови і мовної освіти загалом, що безумовно сприятиме суспільно-економічному, політичному, особистісному розвитку суспільства.

На жаль, при повному усвідомленні потреби надання якісної мовної освіти спостерігається недостатній рівень володіння рідною мовою випускниками вищих навчальних закладів, навіть і випускниками-філологами. Усе це потребує оновлення методології та змісту мовної освіти відповідно до нових вимог сучасного світу.

Реалізації зазначеної мети може сприяти вивчення позитивного педагогічного досвіду окремих європейських країн, серед яких на увагу заслуговує така країна-член Європейського Союзу, як Греція.

Аналіз основних публікацій. Ученими другої половини ХХ ст. активно вивчались питання оновлення теорії та практики навчання мов на всіх рівнях освіти, розглядалися сучасні підходи до їх викладання. Вітчизняними науковцями на сьогодні досліджено питання змісту мовної освіти в таких країнах, як Велика Британія (В. Базуріна, О. Кузнецова), США (І. Пасинкова, Л. Товчигречка), Франція (М. Гулей), Німеччина (В. Гаманюк), Швеція (Л. Мовчан) та інші. Утім вивчення вітчизняних науково-педагогічних праць, присвячених системам освіти в зарубіжних країнах, показало відсутність дослідження, яке б висвітлювало грецький досвід реалізації змісту навчання рідної мови у вищих закладах освіти.

З огляду на вищесказане, **метою статті** є простежити зміни у цілях та змісті мовної підготовки бакалаврів-філологів на філологічних відділеннях університетів Греції наприкінці ХХ століття.

Виклад основного матеріалу. Перед тим, як перейти до аналізу мети і змісту професійної підготовки філологів, необхідно подати визначення таких понять, як «філологія» та «філолог» у досліджуваній країні.

У тлумачному словнику професора лексикології Афінського національного університету Г. Бамбініотіса поняття «філологія» тлумачиться у декількох значеннях:

1) наука, що вивчає конкретну мову та літературу, як правило, у зв'язку з іншими структурними компонентами відповідної культури – історією, мистецтвом тощо (*новогрецька, німецька філологія*);

2) вивчення давніх мов, як правило, з точки зору їх будови, дослідження автентичності текстів, що збереглися з давніх часів, їх тлумачення, аналіз зв'язків даних текстів з культурою відповідної місцевості та їхнім автором (*давньогрецька, латинська філологія*);

3) сукупність писемних пам'яток певного етносу, епохи тощо (*англійська, французька, німецька, давня, середньовічна, візантійська, новогрецька філологія*);

4) сукупність писемних текстів, що стосуються певної наукової галузі (медична, церковна філологія).

Аналіз наукової літератури показав, що грецькі дослідники активно вживають такі терміни, як: література, філологія, порівняльна філологія, теорія літератури, досить часто послуговуючись ними як синонімічними. Хоча, Г. Бамбініотіс пропонує чітко розмежовувати останні. Так, за його визначенням,

– *література* – це мистецтво слова, твори прозові та поетичні, які створюються письменниками, поетами та прозаїками;

– *філологія* – це наука, яка вивчає літературні твори і духовні надбання певного народу загалом (давня філологія, наприклад, вивчає не

лише літературні твори, але й писемні пам'ятки будь-якої природи, які збереглися до наших днів – філософські, історичні, наукові тощо);

– *порівняльна філологія* – це наука, яка вивчає літератури різних країн у порівняльному аспекті (наприклад, грецька та англійська; французька та германська література, або європейська література загалом);

– *теорія літератури (або літературна критика, або критика літератури)* – це наука, яка вивчає загальні питання структури, функціонування, аналізу, опису та оцінки літературних творів, тобто має яскраво виражений теоретичний характер [2, с. 1884].

Подібні тлумачення даних понять знаходимо й у працях інших науковців (А. Ламбракі-Пагану, Г. Ксохеліс, М. Тріандафіллідіс та інші). Це дає підстави стверджувати, що греки під терміном «філологія» мають на увазі переважно літературну галузь, на відміну від вітчизняного розуміння філології як вчення про мову та літературу. Так, іншомовні відділення навіть мають назву «відділення англійської / німецької / французької / італійської / іспанської мови та філології», де під терміном «філологія» розуміється саме «література».

Хоча, наприклад, поняття «*філологічні дисципліни*» включає цілий спектр предметів середньої та вищої школи, котрі входять до циклу гуманітарних наук (мова, література, історія, філософія, написання творів, есе тощо).

Необхідним для нашого дослідження є визначення поняття «*філолог*» у грецькій науці.

Так, Г. Бамбініотіс наполягає, що філолог (від давньогрецької «друг слова, риторики, літератури») – це:

1) науковець, який спеціалізується на філології;

2) випускник філологічного відділення, який викладає філологічні дисципліни в середній школі [2, с. 1884].

Отже, в грецькій науці розрізняють такі поняття, як «філолог-дослідник/науковець» та «філолог-викладач».

Філолог-дослідник вивчає питання розвитку певного народу та його культури, як правило, на основі мови та писемних пам'яток. Детальніше, він вивчає всі чинники, які формували певну мову, займається тлумаченням літературних та інших писемних творів, здійснює відбір текстів та пошук методів, які буде використовувати для їх вивчення і тлумачення.

У коло професійних обов'язків *філолога-викладача* входить навчання учнів давнього і сучасного різновидів мови, аналіз правил її використання, пояснення програмних літературних творів, вивчення способів усного і писемного висловлення думок, перевірка учнівських письмових робіт тощо.

До *особистих характеристик філолога* грецькі та кіпрські дослідники відносять: здатність до критичного мислення, аналізу, спостережливості та методичності.

Для філолога-викладача необхідними є такі *уміння й якості*: уміння навчати, терпіння та розуміння, ввічливість, привітність, комунікабельність, дух колективізму та співпраці. Знання іноземної мови та комп'ютерних технологій також вважаються необхідними якостями для успішного здійснення викладацької діяльності.

Щодо *працевлаштування*, то філолог може працювати як дослідник або консультант у науково-дослідних центрах, музеях, бібліотеках, як перекладач або літературний редактор у видавничих центрах, як коректор у газетах, журналах та інших друкарських виданнях, як викладач у середніх та вищих навчальних закладах (в останніх лише після отримання наукового ступеня доктора наук) [6].

Розглянемо особливості підготовки філологів в університетах Греції.

У більшості університетів спеціалістів-філологів у галузі рідної мови готують відповідні відділення філософських факультетів. Найстарішими філософськими факультетами були факультети Афінського та Салоніцького університетів.

Спочатку ці факультети діяли за різними навчальними планами та надавали кваліфікацію філолога з різною кількістю спеціалізацій. Проте з 1934 року філософський факультет Салоніцького університету зобов'язали діяти за зразком Афінського. Так, дипломи філолога, що пропонувались факультетами обох університетів, обмежувались двома спеціалізаціями: 1) філологія, 2) історія-археологія. Відповідно відбувся розподіл філософського факультету на два відділення: філологічне та історико-археологічне, які діяли за єдиним навчальним планом [1, с. 55].

Такою ситуація зберігалась до 1963-64 навчального року, коли для двох відділень почали укладатись різні навчальні плани, хоча й з мінімальними відмінностями в їх змісті. З 1967-68 року був розроблений новий навчальний план, за яким усі студенти філософського факультету протягом першого року навчались за єдиною програмою, а з другого курсу починався їх розподіл за спеціалізаціями: філософія, класична філологія, середньовічна та новогрецька філологія, археологія. Відповідно були створені й відділення: філософське, класичної філології, середньовічної та новогрецької філології, археологічне. Ці відділення надавали єдиний диплом філолога з 17 спеціалізаціями у таких галузях:

- 1) філософії;
- 2) психології;
- 3) педагогіки;

- 4) давньогрецької філології;
- 5) латинської філології;
- 6) середньовічної грецької філології;
- 7) новогрецької філології;
- 8) мовознавства;
- 9) давньогрецької історії;
- 10) візантійської історії;
- 11) новітньої історії Греції;
- 12) історії середньовіччя та новітньої історії;
- 13) історія країн Балканського півострову;
- 14) класичної археології;
- 15) візантійської археології;
- 16) історії мистецтва Заходу;
- 17) релігії, приватного життя та краєзнавства давніх Греків.

З 1971 року студенти філософських факультетів як Афінського й Салоніцького, так і новостворених університетів Греції (Патрського, Яннінського), протягом двох перших років навчання отримували загальну філологічну та історичну підготовку, а введення спеціалізації починалось з третього курсу. Філософський факультет, наприклад Салоніцького університету, з цього року складався з семи відділень: класичної філології; візантійської та новогрецької філології; історичних наук; археології та мистецтва; філософії; психології та педагогіки; мовознавства. Ці відділення забезпечували надання єдиного диплома філолога з 19 спеціалізаціями, до яких додалися такі дві, як: римська історія та доісторична археологія.

У 1982 році кількість спеціалізацій було зменшено до семи:

- 1) класична філологія;
- 2) візантійська та новогрецька філологія;
- 3) мовознавство;
- 4) археологія та історія мистецтва;
- 5) історія;
- 6) психологія;
- 7) педагогіка.

Проте відправною точкою у діяльності філософського факультету вважається 1984 рік, коли на основі Президентського Указу № 445 грекомовний кістяк факультету розпався на три незалежні відділення: філології; історії та археології; філософії, психології та педагогіки. Так, філософський факультет надавав єдиний диплом філолога з восьми різними спеціалізаціями у таких галузях: класична філологія, середньовічна та новогрецька філологія, мовознавство (філологічне відділення);

історія, археологія (відділення історії та археології); філософія, педагогіка, психологія (відділення філософії, психології та педагогіки) [3, с. 31-32].

Дев'ять років по тому на основі Президентського Указу № 152 від 1993 року філософський факультет було дещо переструктуровано і такий вигляд він має й до сьогодні. Так, головною зміною став розподіл відділення філософії, психології та педагогіки на два самостійні відділення: відділення філософії і педагогіки та відділення психології. Відділення філософії і педагогіки видає диплом філолога зі спеціалізацією в педагогіці або філософії, що дає можливість випускникам працювати викладачами-філологами у середніх навчальних закладах. Проте це не стосується відділення психології, випускники яких такого права позбавлені [3, с. 36-37].

Студенти цих факультетів після закінчення навчання отримують диплом філолога з певною спеціалізацією залежно від відділення, на якому вони навчались.

Розглянемо мету та зміст підготовки філологів у галузі рідної (новогрецької мови) на філологічних відділеннях університетів Греції.

Зазначимо, що майже від самого початку і до сьогодні навчання на відділенні відбувалось за трьома напрямками:

- 1) класичної філології;
- 2) середньовічної та новогрецької філології;
- 3) мовознавства.

З 1988-89 навчального року навчальним планом було передбачено два цикли підготовки. Перший тривав п'ять семестрів і включав обов'язкові дисципліни, що мали вступний характер до спеціальності, іноземну мову та дисципліни вільного вибору. Другий цикл реалізовувався три семестри і охоплював дисципліни спеціалізації та дисципліни за вибором студента, які пропонувались відділеннями історії та археології й відділенням філософії-педагогіки-психології. З 1992-1993 навчального року на основі Закону № 2083 від 1992 року навчання тривалість циклів було змінено. Так, кожний з них тривав по чотири семестри. Необхідною передумовою для відвідування занять другого циклу було успішне складання іспитів з дисциплін першого циклу. Проте такий розподіл діяв лише один рік, а вже з 1994-95 навчального року знову було повернено старі цикли, які є чинними і до сьогодні [3, с. 61].

На першому курсі студенти всіх трьох напрямів вивчали однакові дисципліни, апочинаючи з третього семестру набір дисциплін залежав від обраної спеціалізації.

Аналіз навчальних планів підготовки філологів наприкінці ХХ століття дає підстави стверджувати, що її *метою* було надання збалансованої

мовної та літературної освіти майбутнім фахівцям незалежно від обраного напрямку. Щодо мовної підготовки, то головною метою підготовки фахівців залишалось оволодіння системою мови, формування умінь і навичок різних видів аналізу (граматичного (морфологічного й синтаксичного), словотвірного, лексичного, мовностилістичного тощо)), формування орфографічних умінь і навичок, умінь читання й перекладу давньогрецьких текстів т. ін. Навіть після утвердження в Греції комунікативного підходу до навчання мови (70-80-ті рр. ХХ ст.), зміщення акценту з системи мови на її практичне використання не відбулося. Теоретична мовна підготовка продовжувала переважати над практичною. Проте, навіть за напрямом «Мовознавство» передбачалась велика кількість дисциплін, що забезпечували літературну підготовку майбутніх філологів протягом усього періоду навчання. Під час їх засвоєння відбувалось удосконалення комунікативної компетенції студентів шляхом обговорення й аналізу прочитаних текстів, підготовки письмових творів, різноманітних есе тощо.

Окрім цього, серед завдань професійної підготовки філологів обов'язково виокремлювались такі, як: формування критичної думки майбутніх фахівців, удосконалення їх дослідницьких навичок, формування високого рівня комунікативної компетентності тощо.

Проаналізуємо зміни, які відбулися у *змісті* підготовки філологів на філологічних відділеннях університетів Греції за останнє двадцятиріччя ХХ століття.

Щодо *напрямку* «Мовознавство», то в Афіньському національному університеті імені І. Каподістрія у 80-х рр. ХХ століття для отримання диплома бакалавра термін навчання становив вісім семестрів, протягом яких студенти мали прослухати та успішно скласти іспити з сорока дисциплін, з яких 36 були обов'язковими, а чотири – дисциплінами за вибором, які студенти мали обрати із запропонованого списку. Кожна дисципліна викладалась протягом п'яти годин на тиждень за винятком історії та археології, на які відводилось три години на тиждень[4, с. 29].

Аналіз навчального плану 1987-88 навчального року засвідчив, що особлива увага надавалась таким дисциплінам, як: «Мовознавство» (викладалась протягом усього періоду навчання), «Давньогрецька філологія» (вивчалась у кожному семестрі, окрім четвертого), «Новогрецька філологія» (вивчалась у кожному семестрі, окрім третього та восьмого, бо у восьмому семестрі студентам пропонувались або «Новогрецька філологія» або «Краєзнавство»).

Щодо циклу дисциплін «Давньогрецька філологія», то вона була присвячена вивченню творів давньогрецьких письменників від Гомера до Арістотеля. При цьому увага приділялась і мовностилістичному аналізу

творів, що вивчались, здійснювався переклад окремих їх частин, тлумачились певні терміни тощо. Відповідно цикл дисциплін «Новогрецька філологія» знайомила студентів з творчістю грецьких митців від поствізантійської доби і до сучасності.

Детальніше, цикл дисциплін з давньогрецької філології включав такі теми: елегійна та ямбічна поезія (1 семестр), вступ до класичної філології, «Іліада» Гомера (2 семестр), Геродот, архаїчна лірико-хорова поезія, ритори Аттики, Софокл (3 семестр), Еврипід, елліністична поезія, рукописи, критика тексту (5 семестр), Фукидід, Одисея Гомера, епіграфіка, мікенська поезія, Платон, Аристофан (6 семестр), Піндар та Вакхилід, нова комедія, епічна, лірична та драматична поезія, історіографія, риторика (7 семестр), Арістотель, Есхіл (8 семестр).

Цикл дисциплін з новогрецької філології охоплював такі: вступ до дисципліни (1 семестр), вступ до історії новогрецької літератури (2 семестр), перші новогрецькі та поствізантійські твори, твори новогрецької літератури у період франкократії (4 семестр), теорія літератури (5 семестр), проза XIX-XX століття (6 семестр), поезія XIX-XX століття (7 семестр) [4, с. 29].

Цікавою для дослідження питань мовної освіти є дисципліна «Мовознавство», котра вивчалась протягом усього періоду навчання та охоплювала такі теми: вступ до теорії мови, вступ до теорії граматики, вступ до історико-порівняльного мовознавства та історії мови, лінгвістичні школи, морфологія, фонетика, синтаксис, лексикологія, психолінгвістика, лінгвістика тексту, соціолінгвістика, давньогрецькі діалекти [4, с. 29-30]. Так, наприклад, у четвертому семестрі зміст дисципліни «Мовознавство» складався з двох змістових модулів: синтаксису та лексикології. У модулі «Синтаксис» передбачалось засвоєння таких тем, як: трансформаційно-генеративна граматика, сучасна теорія синтаксису, аналіз головних понять синтаксису [4, с. 61].

Проаналізуємо, які зміни відбулись у підготовці філологів за напрямом «Мовознавство» через десять років. Так, аналіз навчального плану 1999-2000 року засвідчив, що суттєвих змін у переліку навчальних дисциплін не відбулось. Термін навчання продовжував становити вісім семестрів, протягом яких студенти мали прослухати та успішно скласти іспити з сорока дисциплін, з яких 36 були обов'язковими, а чотири – дисциплінами за вибором, які студенти мали обрати із запропонованого списку. На викладання усіх дисциплін відводилось по п'ять годин на тиждень, окрім історії та археології, котрим присвячувалось чотири години на тиждень. Не було введено жодної нової дисципліни, головна увага продовжувалась надаватись таким предметам, як: «Мовознавство»

(викладалось протягом усього періоду навчання), «Давньогрецька філологія» (вивчалась у кожному семестрі, окрім четвертого), «Новогрецька філологія» (вивчалась у кожному семестрі, окрім третього).

Щодо дисципліни «Давньогрецька філологія», то її змістом, як і десять років по тому, передбачалось знайомство студентів з творами давньогрецьких письменників від архаїчної до класичної епохи. Єдиною відмінністю було введення до навчальної програми більшої кількості митців.

Так само і зміст дисципліни «Новогрецька філологія» залишався незмінним, лише додалися деякі твори та автори [5, с. 35-36].

Щодо дисципліни «Мовознавство», то додалися такі теми для вивчення студентами: «Елементи комп'ютерної лінгвістики», «Історія граматики давньогрецької мови (фонологія, морфологія)», «Структурно-функціональна – комунікативна лінгвістика».

Розглянемо зміст головних тем дисципліни «Мовознавство».

Так, у першому семестрі студенти засвоювали такі теми: а) галузі мовознавства; головні поняття теорії мови; мовна комунікація, будова мови, синхронія-діахронія; мова-мовлення-стиль, усне й писемне мовлення; мова як система зв'язків; синтагматичні-парадигматичні зв'язки; мова та інтелект, мова і суспільство, мова і нація, мова й людина, мовні відмінності. Рідна й іноземна мови; б) аналіз мови від античності до сучасності. Поняття граматичної будови мови та рівнів мови: фонологія, морфологія, синтаксиси, лексикологія [5, с. 41-42].

У другому семестрі в межах дисципліни «Мовознавство» вивчались такі питання: а) донаукове мовознавство; історико-порівняльне мовознавство (теоретична основа, методологія проблеми); мовні сім'ї, індоєвропейська мовна сім'я, індоєвропейські мови; загальна характеристика індоєвропейської прамови; історія грецької мови; структура та розвиток давньогрецької мови; літературні діалекти; давні діалекти; б) вступ до історії грецької мови; Олександрійське койне; перехід від давньогрецької до новогрецької мови [5, с. 43].

Зміст дисципліни «Мовознавство» у третьому семестрі був присвячений синхронічному аналізу новогрецької мови, а саме вивчалось:

а) морфологія новогрецької мови: місце морфології в граматичній системі мови, головні поняття морфологічного аналізу; морфологічна будова новогрецької мови;

б) фонологія новогрецької мови; в) лексикологія новогрецької мови: розуміння слова як граматичної одиниці, природа слів новогрецької мови, загальна характеристика словника новогрецької мови, запозичення, лексичні зміни [5, с. 45].

Протягом п'ятого семестру майбутні філологи мали змогу вивчення історичної граматики давньогрецької мови. Так, здійснювався аналіз фонологічної та морфологічної систем давньогрецької мови. Щодо морфології, то вивчались головні поняття морфологічного аналізу та граматичні категорії (відміна, рід, число, відмінок) [5, с. 48].

У сьомому семестрі вивчалась така галузь мовознавства, як лінгвістика тексту – лінгвістика стилю. Засвоювались такі теми: лінгвістичний аналіз тексту; від мікросистеми (речення) до макросистеми (тексту); комунікативні характеристики тексту (зв'язність, відповідність, інтенціональність / спрямованість, прийнятність, інформативність, ситуативність, інтертекстуальність); породження та сприйняття тексту; мовні відмінності тексту; мова і стиль, стилістичний аналіз, норма і стиль, проблеми аналізу літературного та не літературного тексту; теорії тексту (російський формалізм, Празька школа, Якобсон та його школа, французький структуралізм та інші) [5, с. 52-53].

Висновки. Таким чином, наприкінці ХХ століття на філологічних відділеннях університетів Греції надавалась як мовна, так і літературна підготовка майбутнім філологам незалежно від обраного напрямку. Під час вивчення мовознавчих дисциплін, теоретична мовна підготовка надто переважала над практичною, незважаючи на прийняття Грецією головних засад комунікативного підходу до навчання мови. Завдання щодо формування високого рівня комунікативної компетенції майбутніх фахівців вирішувалось, як правило, під час викладання літературних дисциплін шляхом обговорення прочитаних творів, їх аналізу, написання різноманітних творчих робіт.

Щодо перспектив подальших розвідок у даному напрямку, то необхідним є вивчення методів, форм і засобів професійної підготовки майбутніх філологів у вищих навчальних закладах Греції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Κεχαγιόγλου Γ. Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και πνευματική ζωή. Συναγωγή κειμένων / Γ. Κεχαγιόγλου. – Θεσσαλονίκη: Πολύτυπο, 1988. – σ. 164.
2. Μπαμπινιώτης Γ. Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας / Γ. Μπαμπινιώτης. – Αθήνα : Κέντρο Λεξικολογίας, 2002. – 2032 σ.
3. Μπιλιώνη Μ. Το ζήτημα της εκπαίδευσης των φιλολόγων μέσα από το παράδειγμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. / Μ. Μπιλιώνη. – Θεσσαλονίκη : Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη α.ε., 2003. – 198 σ.
4. Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ακαδημαϊκού έτους 1987-1988. – Αθήνα, 1987.

5. Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ακαδημαϊκού έτους 1999-2000. – Αθήνα, 1999.

6. ΤοεπάγγελματουΦιλόλογου[Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.epil.gr/epaggelmata/filologika/filologos.htm>.